

ที่ พณ ๐๖๐๒/ ๑ ๙๖๙

กระทรวงพาณิชย์

๔๔/๑๐๐ ถ. นนทบุรี ๑

อ. เมือง จ. นนทบุรี ๑๑๐๐๐

ส.ค. 1/133
วันที่ 3 มิ.ย. 56
เวลา 14:30 น.

๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ผลการประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปค ปี ๒๕๕๖ (ค.ศ. ๒๐๑๓)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แถลงการณ์รัฐมนตรีการค้าเอเปค ปี ๒๕๕๖ (ค.ศ. ๒๐๑๓) และคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๒. แถลงการณ์เรื่องการสนับสนุนระบบการค้าพหุภาคีและการประชุมรัฐมนตรี WTO ครั้งที่ ๙
และคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

ตามที่สาธารณรัฐอินโดนีเซียเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปค ครั้งที่ ๑๙ (The 19th APEC Ministers Responsible for Trade Meeting) ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๑ เมษายน ๒๕๕๖ ณ เมืองสุราบายา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย นั้น

กระทรวงพาณิชย์ ขอเรียนผลการประชุม (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๑. การสนับสนุนการเจรจาการค้ารอบโดฮา และต่อต้านการใช้มาตรการกีดกันทางการค้า

รัฐมนตรีการค้าเอเปคได้ออกแถลงการณ์แยกเฉพาะ (Stand-alone Statement) เรื่อง “Supporting the Multilateral Trading System and WTO 9th Ministerial Conference” รายละเอียดตาม สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ โดยมีสาระสำคัญ คือ

- สนับสนุนระบบการค้าพหุภาคี ภายใต้องค์การการค้าโลก (WTO) และต่อต้านการปกป้องทางการค้า (Protectionism) โดยขยายเวลาที่จะคงไว้ (Standstill) ซึ่งการไม่นำมาตรการใหม่ๆ ที่เป็นการปกป้องทางการค้ามาใช้จนถึงปี ๒๕๕๙ (เดิมกำหนด “standstill” ไว้ถึงปี ๒๕๕๘) และจะยกเลิก (rollback) มาตรการที่เป็นการปกป้องและบิดเบือนทางการค้า

- เห็นว่าสถานะการเจรจาใน WTO ณ ขณะนี้ ไม่อาจนำไปสู่ผลสำเร็จของการประชุมรัฐมนตรี WTO ครั้งที่ ๙^{*} (๙th Ministerial Conference : ๙th MC) จึงเรียกร้องให้สมาชิก WTO ปรับเปลี่ยนคุณภาพและระดับการมีส่วนร่วม เพื่อผลักดันการทำงานให้คืบหน้า โดยคาดหวังให้มีข้อสรุปในบางเรื่องได้ก่อน เพื่อให้การประชุม ๙th MC ที่เกาะบาหลี สามารถประกาศความสำเร็จได้ โดยมีผลลัพธ์ “Bali Package” ซึ่งควรรวมถึงการมีข้อตกลงเรื่องการอำนวยความสะดวกทางการค้า (Trade Facilitation) ข้อตกลงบางส่วนของด้านการเกษตร การพัฒนา รวมถึงประเด็นเกี่ยวกับผลประโยชน์ของประเทศพัฒนาน้อยที่สุด (LDCs)

^{*} การประชุมรัฐมนตรี WTO ครั้งที่ ๙ กำหนดจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๓-๖ ธันวาคม ๒๕๕๖ ณ เกาะบาหลี สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

- ในเรื่องการเจรจาขยายขอบเขตความตกลงเทคโนโลยีสารสนเทศ^๖ (ITA Expansion) ที่ประชุมมีถ้อยแถลงขอให้สมาชิกที่มีส่วนร่วมในการเจรจา เร่งสรุปผลโดยเร็วภายในกลางปีนี้ เพื่อขยายขอบเขตสินค้าและจำนวนสมาชิกภายใต้ความตกลงฯ ทั้งนี้ ผลลัพธ์ของการเจรจา ควรมีคุณค่าในเชิงพาณิชย์ มีความน่าเชื่อถือ ปฏิบัติได้จริง มีความสมดุล สะท้อนพลวัตของการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในช่วง ๑๖ ปีที่ผ่านมา

๒. การบรรลุเป้าหมายโบกอร์ (Attaining the Bogor Goals)

- ที่ประชุมยืนยันความมุ่งมั่นในการบรรลุเป้าหมายโบกอร์ เพื่อเปิดเสรีการค้าและการลงทุนภายในภูมิภาคในปี ๒๕๖๓ เน้นการดำเนินการในประเด็นที่เหลืออยู่ การลดช่องว่างการพัฒนา การให้ความช่วยเหลือเขตเศรษฐกิจกำลังพัฒนา รวมทั้งกระตุ้นเขตเศรษฐกิจพัฒนาแล้วให้มีการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมมากขึ้นเพื่อบรรลุเป้าหมายโบกอร์

- ในเรื่องสินค้าสิ่งแวดลอม อินโดนีเซียเสนอให้เพิ่มสินค้าจากการเกษตรและป่าไม้ (Agricultural and Forestry-based products) บางรายการ โดยเฉพาะสินค้าน้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil) และยางพารา (Rubber) เพิ่มในรายการสินค้าสิ่งแวดลอมของเอเปค (APEC EG List) อย่างไรก็ตาม เขตเศรษฐกิจส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยในข้อเสนอดังกล่าว โดยเห็นว่ารายการสินค้า ที่ตกลงกันได้มีความสมดุลแล้ว และสนับสนุนให้เน้นเรื่องการดำเนินการ (Implementation) เพื่อลดอัตราภาษีศุลกากรสินค้า ๕๔ รายการ ให้เหลือร้อยละ ๕ หรือต่ำกว่า ภายในปี ๒๕๕๘ โดยให้มีผลการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เพื่ออำนวยความสะดวกการ Implementation เช่น กิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพบุคลากร การแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่ดีที่สุด เป็นต้น เพื่อให้เป็นไปตามพันธสัญญาของผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค (Leaders' commitments) ที่มีร่วมกันแล้ว

๓. การเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนด้วยความเท่าเทียม (Achieving Sustainable Growth with Equity)

- ที่ประชุมเน้นความสำคัญของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) รวมถึงผู้ประกอบการรุ่นใหม่ ซึ่งเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญของการจ้างงานและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ โดยการลดอุปสรรคด้านการค้า การลงทุน และกฎระเบียบที่ SMEs ต้องเผชิญ การเสริมสร้างขีดความสามารถทางการแข่งขันในเวทีโลก (Global Competitiveness) และการมีส่วนร่วมในห่วงโซ่มูลค่าโลก (Global Value Chains)

- ด้านความมั่นคงทางอาหาร ที่ประชุมเน้นความสำคัญของความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเห็นว่า เกษตรกร การลงทุนจากภาคเอกชน และการค้าสินค้าเกษตรอาหาร มีความสำคัญต่อการบรรลุเป้าหมายด้านความมั่นคงทางอาหารในภูมิภาค ตระหนักถึงความสำคัญของการไม่นำมาตรการทางการค้าที่ไม่สอดคล้องกับกฎเกณฑ์ WTO มาใช้ และสนับสนุนการจัดทำแผนงาน (Road Map) เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายระยะยาวให้ภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกมีความมั่นคงทางอาหาร ภายในปี ๒๕๖๓

๔. การส่งเสริมความเชื่อมโยง (Promoting Connectivity)

- ที่ประชุมยืนยันความมุ่งมั่นในการทำงานเพื่อนำไปสู่ภูมิภาคที่มีความเชื่อมโยงมากขึ้น และมอบหมายให้เจ้าหน้าที่อาวุโสจัดทำกรอบความเชื่อมโยงของเอเปค (APEC Framework on Connectivity)

^๒ Information Technology Agreement (ITA) เป็นความตกลงหลายฝ่าย (Plurilateral Agreement) ภายใต้ WTO ปัจจุบันมีสมาชิก ๗๔ ประเทศ ครอบคลุมสินค้าประมาณ ๑๙๐ รายการ (พิทักษ์สุภากร ๖ หลัก) สมาชิก ITA ได้ตกลงยกเลิกการเก็บภาษ้นำเข้าสินค้า IT ระหว่างกัน ไทยเป็นสมาชิกความตกลงนี้

^๓ ที่ประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ปี ๒๕๕๕ (วันที่ ๘-๙ กันยายน ๒๕๕๕ ณ เมืองวลาดิวอสต็อก สหพันธรัฐรัสเซีย) ให้การรับรองรายการสินค้า
สิ่งแวดล้อมของเอเปค (APEC EG List) ๕๕ รายการ เพื่อนำมาลดอัตราภาษีศุลกากรที่เรียกเก็บจริง ให้เหลือร้อยละ ๕ หรือต่ำกว่า ภายในปี ๒๕๕๘

ซึ่งประกอบด้วยความเชื่อมโยง ๓ ด้าน คือ ความเชื่อมโยงด้านกายภาพ (Physical) ความเชื่อมโยงด้านสถาบัน (Institutional) และความเชื่อมโยงระหว่างประชาชน (People-to-People)

- การลงทุนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสาธารณูปโภค (Infrastructure Development and Investment) เป็นหัวใจสำคัญของความเชื่อมโยง เอเปคจำเป็นต้องพัฒนาและปรับปรุงด้านการขนส่ง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พลังงาน และโครงสร้างพื้นฐานด้านกายภาพอื่นๆ เพื่อการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่ลึกซึ้ง และเพื่อให้แน่ใจว่าภูมิภาคมีการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ เนื่องจากเอเปคมีความต้องการด้านโครงสร้างพื้นฐานสาธารณูปโภคอยู่มาก การลงทุนจากภาครัฐอย่างเดียวไม่อาจเพียงพอ ที่ประชุมจึงเน้นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนเพื่อให้ตระหนักถึงความจำเป็นดังกล่าว และให้มีการจัดทำแผนต่อเนื่องหลายปี (Multi-Year Plan) เพื่อปรับปรุงความเชื่อมโยงด้านกายภาพต่อไป

- ในส่วนของการดำเนินการด้านความเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทาน^๔ (Supply-Chain Connectivity) เอเปคมีเป้าหมายปรับปรุงประสิทธิภาพห่วงโซ่อุปทาน (Supply-Chain Performance) ให้ได้ร้อยละ ๑๐ ภายในปี ๒๕๕๘ (ค.ศ. ๒๐๑๕) ที่ประชุมรับทราบรายงานการประเมินผลช่วงกึ่งกลางของการดำเนินการฯ โดยในภาพรวมมีความคืบหน้า และรับทราบความคืบหน้าของการนำวิธีการที่เป็นระบบมากขึ้น^๕ (Systematic Approach) มาใช้เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพห่วงโซ่อุปทาน ที่ประชุมขอให้เจ้าหน้าที่เพิ่มแรงกระตุ้นให้การดำเนินการในเรื่องนี้มีความคืบหน้า เพื่อให้แน่ใจว่าสามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ในปี ๒๕๕๘ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การอำนวยความสะดวก SMEs ในการมีส่วนร่วมในการค้าโลก

- ที่ประชุมยืนยันความสำคัญของการเสริมสร้างความพร้อมรับภาวะฉุกเฉินและการตั้งรับภัยพิบัติ (Emergency Preparedness and Disaster Resilience) ของเขตเศรษฐกิจเอเปค ชุมชน และภาคธุรกิจ เน้นความจำเป็นของความร่วมมือระหว่างศูนย์บริหารจัดการวิกฤตการณ์ (Crisis Management Centers) ภายในเอเปค และยินดีกับข้อริเริ่มในการอำนวยความสะดวกการเดินทางเพื่อตอบสนองภาวะฉุกเฉิน (Emergency Response Travel Facilitation Initiative) เพื่อสำรวจโอกาสในการสร้างภูมิภาคที่มีความปลอดภัยมากขึ้น

- ที่ประชุมเน้นความสำคัญของความร่วมมือด้านการศึกษาลึกยิ่งขึ้น เพื่อสร้างความเชื่อมโยงระหว่างประชาชน และส่งเสริมการพัฒนาทางเศรษฐกิจผ่านการถ่ายทอดความรู้และความชำนาญ และยินดีต่อการจัดทำแผนงานเพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านการศึกษาข้ามพรมแดน (Work Plan on Promoting Cross Border Education Cooperation) เพื่อให้มีการเคลื่อนย้ายนักเรียน นักวิจัย ผู้ให้บริการทางการศึกษา ภายในภูมิภาคเพิ่มมากขึ้นบนพื้นฐานของความสมัครใจ โดยคำนึงถึงสถานการณ์ของแต่ละเขตเศรษฐกิจ

๕. ข้อสังเกต/ข้อคิดเห็น

๕.๑. ที่ประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปคให้ความสำคัญกับการผลักดันการเจรจาใน WTO ให้ประสบความสำเร็จ ประเทศไทยควรให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง เพื่อให้การประชุม ๙th MC ประสบความสำเร็จ เพื่อคงไว้ซึ่งความน่าเชื่อถือและการทำหน้าที่ของ WTO ในการเป็นเวทีเจรจาลดอุปสรรคและข้อกีดกันทางการค้า และจัดทำกฎระเบียบการค้าโลก เป็นเวทีในการยุติข้อพิพาททางการค้า และเป็นกลไกตรวจสอบและทบทวน

^๔ ที่ประชุมผู้นำเอเปค ปี ๒๕๕๓ ยืนยันการดำเนินการตาม Supply Chain Connectivity Framework Action Plan (SCFAP) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของห่วงโซ่อุปทานให้ได้ร้อยละ ๑๐ ภายในปี ๒๕๕๘ โดยการลดเวลา ต้นทุน และความไม่แน่นอน ของการเคลื่อนย้ายสินค้าและบริการภายในภูมิภาค

^๕ ที่ประชุมรัฐมนตรีเอเปค ปี ๒๕๕๕ ยืนยันความจำเป็นที่ต้องใช้วิธีการที่เป็นระบบมากขึ้น (more Systemic Approach) ในการปรับปรุงประสิทธิภาพห่วงโซ่อุปทาน โดยการระบุนโยบาย (Policy) ที่จำเป็นต่อการจัดการอุปสรรคต่างๆ ของความเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทาน การจัดทำรายงานวินิจฉัย (Diagnostic Reports) เพื่อพิจารณาว่าแต่ละเขตเศรษฐกิจมีนโยบายเหล่านี้หรือไม่ และจัดกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพบุคลากร เพื่อช่วยเหลือในการนำนโยบายไปปฏิบัติ และมอบหมายให้เจ้าหน้าที่เริ่มใช้ “Systemic Approach” ในปี ๒๐๑๒

นโยบายการค้าของประเทศสมาชิก ความสำเร็จของการประชุม ๙th MC จะเป็นก้าวสำคัญสำหรับการเจรจา WTO รอบโดฮา (Doha Development Agenda : DDA) ซึ่งยึดเหนี่ยวมาเป็นเวลานานถึง ๑๒ ปีแล้ว

๕.๒. ข้อเสนออินโดนีเซียให้เพิ่มสินค้าจากการเกษตรและป่าไม้ (Agricultural and Forestry-based products) ไว้ใน APEC EG List โดยเฉพาะสินค้าน้ำมันปาล์มดิบ และยางพารา ซึ่งเขตเศรษฐกิจส่วนใหญ่แสดงท่าทีชัดเจน ไม่สนับสนุนการเพิ่มรายการสินค้าใน APEC EG List อย่างไรก็ตาม อินโดนีเซียยังคงผลักดันเรื่องนี้ และพยายามขอรับการสนับสนุนจากเขตเศรษฐกิจต่างๆ ในช่วงระหว่างนี้ เพื่อให้สามารถมีผลลัพธ์ตามที่ตนต้องการในการประชุมรัฐมนตรี (APEC Ministerial Meeting : AMM) และการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค (APEC Economic Leaders' Meeting : AELM) ที่จะมีขึ้นในเดือนตุลาคม ศกนี้ ณ เกาะบาหลี สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำผลการประชุมและความเห็นดังกล่าวข้างต้น เสนอต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายบุญทรง เตริยาภิรมย์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
สำนักยุทธศาสตร์การค้าระหว่างประเทศ
โทรศัพท์ ๐ ๒๕๐๗ ๗๕๐๐
โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๕๖๒๕